

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Економічна психологія та етика бізнесу

вибіркова

Спеціальності:

051 Економіка
071 Облік і оподаткування
072 Фінанси, банківська справа та страхування
073 Менеджмент
075 Маркетинг
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
292 Міжнародні економічні відносини

Галузі знань:

05 Соціальні та поведінкові науки
07 Управління та адміністрування
29 Міжнародні відносини

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

економічний

Мова навчання:

українська

Розробники:

Філіпчук Наталія Василівна, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом

Профайл викладача:

<http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-ta-up>

Контактний тел.:

509-464

E-mail:

n.filipchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3766>

Консультації :

очні консультації – за попередньою домовленістю
он-лайн консультації – згідно з графіком

1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна психологія та етика бізнесу» віднесена до групи вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки ОР «Бакалавр» за освітніми програмами галузей знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини.

Дисципліна «Економічна психологія та етика бізнесу» покликана інтегрувати підходи психологічної і економічної наук в дослідженні економічної поведінки громадян, господарського життя суспільства, взаємодії і стосунків господарюючих суб'єктів. Саме поєднання економічного і психологічного підходів дозволяє більш повно розуміти поведінку людини в умовах сьогодення. Економічна психологія вивчає суб'єктивні відносини людей із приводу речей, які фактично складаються в процесі виробництва, обміну, розподілу й споживання. Це новий тип знання, що принципово відрізняється від того, що існував традиційно в економічній і психологічній науках. Потреба в цьому новому типі знань обумовлена тим, що економічні й психологічні знання, відокремлювані друг від друга штучними границями, керівник та підприємець у господарській практиці застосовує в єдності. Саме тому суб'єкт економічної діяльності потребує, насамперед, таких знань, де б економічні методи господарювання досліджувалися під кутом зору сприйняття людей, тобто через призму особливостей їх психології.

2. Мета навчальної дисципліни:

Полягає у формуванні у студентів компетентностей щодо економічної психології з метою формування у здобувачів системи знань про сутність науки «Економічна психологія та етика бізнесу» та навичок використання психологічного підходу в управлінні економічною поведінкою суб'єктів економічної діяльності.

3. Пререквізити.

Основи цієї дисципліни закладені в таких курсах як вступ до спеціальності, психологія, економічна теорія, соціологія, культура ділового спілкування.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Результати навчання:

- Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
- Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
- Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
денна	2	4	3	90	30	15	-	-	45	-	залік
заочна	2	4	3	90	4	6			80		залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Економічна психологія												
Тема 1. Економічна психологія: суть, місце і роль в системі наук про людину	5	2	1			2	6		1			5
Тема 2. Економічна свідомість і економічне мислення	5	1	1			3	7		1			6
Тема 3. Психологія кольору в маркетинговій галузі економічної психології	9	4	2			3	5	1				4
Тема 4. Генерація ідей в економічній психології	7	2	2			3	8		1			7
Тема 5. Економічна поведінка у процесі прийняття рішень	6	2	1			3	7	1				6
Тема 6. Психологія сприйняття грошей, багатства та бідності	5	2				3	6					6
Тема 7. Психологія споживання	6	2	1			3	6					6
Разом за змістовим модулем 1	43	15	8			20	45	2	3			40
Змістовий модуль 2. Етика бізнесу												
Тема 8. Прикладні аспекти сучасної етики бізнесу	6	2	1			3	6	1				5
Тема 9. Етика ділового спілкування	6	2	1			3	7		1			6
Тема 10. Невербальна спілкування	9	2	1			4	4					4
Тема 11. Діловий імідж та діловий дрес-код	8	2	2			4	8	1				7
Тема 12. Етичні аспекти ділових переговорів	6	2	1			3	6		1			5
Тема 13. Етикет ділових зустрічей та прийомів	8	4	1			3	7		1			6
Тема 14. Корпоративна етика та умови її успішного формування	4	1				5	7					7
Разом за змістовим модулем 2	47	15	7			25	45	2	3			40
Усього годин	90	30	15			45	90	4	6			80

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Економічна психологія: суть, місце і роль в системі наук про людину	2	5
2	Тема 2. Економічна свідомість і економічне мислення	3	6
3	Тема 3. Психологія кольору в маркетинговій гільці економічної психології	3	4
4	Тема 4. Генерація ідей в економічній психології	3	7
5	Тема 5. Економічна поведінка у процесі прийняття рішень	3	6
6	Тема 6. Психологія сприйняття грошей, багатства та бідності	3	6
7	Тема 7. Психологія споживання	3	6
8	Тема 8. Прикладні аспекти сучасної етики бізнесу	3	5
9	Тема 9. Етика ділового спілкування	3	6
10	Тема 10. Невербальна спілкування	4	4
11	Тема 11. Діловий імідж та діловий дрес-код	4	7
12	Тема 12. Етичні аспекти ділових переговорів	3	5
13	Тема 13. Етикет ділових зустрічей та прийомів	3	6
14	Тема 14. Корпоративна етика та умови її успішного формування	5	7

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні або лабораторні роботи)

МН3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо)

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Форми та методи оцінювання

МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

МО5 – презентації результатів виконання завдань

МО7 – підсумковий контроль – залік

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не

більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 5 балів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів заліку (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																Зал ік	Су ма
Змістовий модуль №1								Змістовий модуль № 2									
Тем а 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тем а 7	М.к. р. 1	Тем а 8	Тема 9	Тем а 10	Тема 11	Тем а 12	Тема 13	Тема 14	М.к.р. 2		
2	3	4	5	3	3	2	8	3	3	3	4	3	4	2	8	40	100

7. Рекомендована література

Основна література:

1. Бутко М.П., Неживенко А.П., Пепа Т.В. Економічна психологія. Навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 232 с.
2. Ложкін Г.В., Спасенніков В.В., Комаровська В.Л. Економічна психологія. К.: ВД «Професіонал», 2006. 304 с.
3. Лозинський О.М. Економічна психологія та психологія підприємництва. Навчальний посібник. Львів: «Тріада плюс», 2015. 246 с.
4. Наумік К.Г. Економічна психологія: Навчальний посібник Х.: Вид. ХНЕУ. 2000. 276 с.
5. Романовський О.Г., Паномарьов О.С., Лапузіна О.М. Ділова етика. Навчальний посібник. Х.: НТУ «ХП», 2013. 364 с.
6. Талер Р. Поведінкова економіка. К.: ВД «Наш формат», 2018. 464 с.
7. Філіпчук Н.В., Лусте О.О. Self-brend management та економічна психологія: навчальний посібник – практикум. Ч.: Рута. 2019. 270 с.

Додаткова література:

1. Банерджі А., Талер Р., Дуфло Е. Економіка бідності. К.: ВД «Наш формат», 2017. 312 с.
2. Галушко В.П. Діловий протокол та ведення переговорів. В.: «НОВА КНИГА», 2010. 223 с.
3. Гах Й.М. Етика ділового спілкування. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 160 с.
4. Дубчак Г.М., Рудюк Н.Г. Практикум з психології. Навчальний посібник. Ч.: «Рута», 2006. 360 с.
5. Зубенко Л.Г., Немцов В.О. Культура ділового спілкування. Навчальний посібник. К. «Еко Об», 2010. 200 с.
6. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
7. Невелєв О.М. Етика та етикет у зовнішньоекономічній діяльності: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 168 с.
8. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин. Навчальний посібник. К.: «Кондор», 2008. 356 с.
9. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла К.: ВД «Наш формат», 2017. 416 с.
10. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Навчальний посібник. К.: «Знання», 2011. 291 с.
11. Стоян Т.А. Діловий етикет: моральні цінності і культура поведінки бізнесмена. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 232 с.
12. Тимошенко Н.Л. Корпоративна культура: діловий етикет. Навчальний посібник. К.: «Знання», 2009. 391 с.

8. Інтернет-ресурси:

1. Науковий журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія» URL: http://orgpsy-journal.in.ua/old_site/
2. [https:// www. library.chnu.edu.ua.](https://www.library.chnu.edu.ua)
3. [https:// www. nbu.gov.ua.](https://www.nbu.gov.ua)
4. [https:// www.nbu.gov.ua](https://www.nbu.gov.ua)

5. [https:// www.alpha.rada.kiev.ua](https://www.alpha.rada.kiev.ua)
6. [https:// www.library.if.ua](https://www.library.if.ua)
7. [https:// www.dev.lac.lviv.ua/lib](https://www.dev.lac.lviv.ua/lib)
8. [https:// www.library.vinnitsa.com](https://www.library.vinnitsa.com)
9. [https:// www.lsl.lviv.ua](https://www.lsl.lviv.ua)
10. [https:// www.ognb.odessa.ua](https://www.ognb.odessa.ua)
11. [https:// www.economics.com.ua](https://www.economics.com.ua)
12. [https:// www.lib.com.ua](https://www.lib.com.ua)